

क्षमता विधाने

अ.क्र.	घटक	क्षमता
१.	१९९१ नंतरचे जग	शीतयुद्धोत्तर काळात आंतरराष्ट्रीय संबंधात झालेल्या बदलांचा आढावा घेणे. मानवी समस्यांचे वाढते महत्त्व, दहशतवादाची समस्या आणि बहुध्रुवीयता आणि प्रादेशिकवाद या संकल्पना समजून घेणे.
२.	जागतिकीकरण	आर्थिक, राजकीय, विज्ञान आणि तंत्रज्ञान आणि सामाजिक आणि सांस्कृतिक क्षेत्रात जागतिकीकरणाने आणलेले बदल समजून घेणे आणि त्याचे विश्लेषण करण्याची क्षमता निर्माण करणे.
३.	मानवतावादी समस्या	पर्यावरण आणि शाश्वतता, गरिबी आणि विकास आणि महिलांची स्थिती या समकालीन संकल्पनांची ओळख करून देणे. त्या समकालीन विषयांचे भारताच्या संदर्भात विश्लेषण करण्याची क्षमता निर्माण करणे.
४.	राष्ट्रीय एकात्मता	राष्ट्रीय ऐक्य आणि राष्ट्रीय एकात्मतेची मूल्ये आत्मसात करण्यास प्रवृत्त करणे. भारतात शांतता, स्थैर्य आणि राष्ट्रीय एकात्मतेला असलेल्या आव्हानांना समजून घेणे.
५.	सुशासन	लोकप्रशासनाच्या पारंपरिक दृष्टिकोनात झालेल्या बदलांबाबतचे विचार समजून घेणे. भारतातील सुशासनाबाबतचे वेगवेगळे पैलू समजून घेणे.
६.	भारत आणि जग	भारताच्या परराष्ट्रीय धोरणाच्या विकासाची प्रक्रिया समजून घेणे. भारताचे विविध राष्ट्रांशी असलेल्या संबंधांचे विश्लेषण करण्याची क्षमता निर्माण करणे.

अनुक्रमणिका

	जगाचा नकाशा	
	आशिया खंडाचा नकाशा	
१.	१९९१ नंतरचे जग	१
२.	१९९१ नंतरच्या महत्त्वाच्या संकल्पना आणि समस्या : जागतिकीकरण	१४
३.	१९९१ नंतरच्या महत्त्वाच्या संकल्पना आणि समस्या : मानवतावादी प्रश्न	२४
४.	समकालीन भारत : शांतता, स्थैर्य आणि राष्ट्रीय एकात्मतेसमोरील आव्हाने	३५
५.	समकालीन भारत : सुशासन	४८
६.	भारत आणि जग	५९
I.	परिशिष्ट : संक्षिप्त रूपे	
II.	परिशिष्ट : ईशान्य भारतातील राज्यांसंदर्भात काही माहिती	

• **S.O.I. Note** : The following foot notes are applicable : (1) © Government of India, Copyright : 2020. (2) The responsibility for the correctness of internal details rests with the publisher. (3) The territorial waters of India extend into the sea to a distance of twelve nautical miles measured from the appropriate base line. (4) The administrative headquarters of Chandigarh, Haryana and Punjab are at Chandigarh. (5) The interstate boundaries amongst Arunachal Pradesh, Assam and Meghalaya shown on this map are as interpreted from the "North-Eastern Areas (Reorganisation) Act. 1971," but have yet to be verified. (6) The external boundaries and coastlines of India agree with the Record/Master Copy certified by Survey of India. (7) The state boundaries between Uttarakhand & Uttar Pradesh, Bihar & Jharkhand and Chattisgarh & Madhya Pradesh have not been verified by the Governments concerned. (8) The spellings of names in this map, have been taken from various sources.